

^ Budstikka har gjennom årene skrevet mange saker om problemet med etterlatt hundemøkk, og irritasjonen og utfordringene det medfører.

FOTO: KIM VAN DER LINDEN

Fortviler over hundebæs på lekeplass

Etterlatt hundemøkk er et velkjent problem. Nå ber to kvinner kommunen om hjelp for å få bukt med problemet.

Natur og miljø

Kim van der Linden

Tidligere denne uken lurte en kvinne fra Bekkestua på om kommunen kunne gå til anskaffelse av dispensere for hundebæs. Forslaget kom etter at kvinnen hadde tatt seg en tur i nabolaget, nærmere bestemt på en tursti ved Ringhøyden.

– I dag var det vanskelig å balansere mellom alt som lå spredt utover, skriver kvinnen i brevet til kommunen.

Hun er langt fra den eneste som har sett seg lei på hundeeiere som ikke tar opp møkka etter hundene sine. På Levretoppen på Gjetnum fortviler beboerne over at barnas lekeplass nå er så tilgriset at den ikke blir brukt.

– Plassen er dessverre nedbæsjet av hunder og umulig å bruke lengre. I dag fjernet jeg fem stykker, skriver kvinnen i en e-post til Bærum kommune.

Skilt og søppelbøtte

Hun spør om ikke kommunen kan sette opp et skilt med oppfordring om å plukke opp hundebæs, og sette ut en søppelbøtte.

– Vi digger klatrestativet med sklie på Levretoppen, men nå står det ubrukt fordi ryktet om masse hundebæs har spredt seg i hele nabolaget, skriver kvinnen.

Bærum kommune har foreløpig ikke svart på brevene til de to kvinnene.

■ kli@budstikka.no

Musiker med egg-revolusjon på Zanzibar

Hønene på Zanzibar la egg med hvite plommer. Hvordan gjøre dem gule? John John Bruseth fra Fornebu klekket ut en plan.

Økonomi og næringsliv

Kim Thorsen

Han prøvde først med kaniner.

Det var 2016 og musiker John Bruseth var på øya Zanzibar. For turistene var den østafrikanske øya et sydhavsparadis, med kritthvite strender og duvende palmeblader, men utenfor hotellobbyen var samfunnet preget av enorme sosiale forskjeller og dyp fattigdom. Bruseth begynte å ruge på ideen, hva med å sette i gang et prosjekt som kunne skaffe arbeid, inntekt og økonomisk selvstendighet for de lokale kvinnene?

Det første forsøket, med småskalaproduksjon av kaniner, ble et blindspor.

– Enden på visa var at de lokale kvinnene ikke kunne drive med kaniner for det var de ikke vant til. Men de kunne drive med egg, sier Bruseth som til daglig bor på Fornebu.

Turistindustrien var blant øyas viktigste næringer. Og turister spiser egg til frokost. Utfordringen var at de lokale eggene ikke hadde gule eggeplommer, men hvite.

– Turistene hater disse hvite plommene, sier John John Bruseth.

Egg med gule plommer ble derfor importert i stor skala fra det afrikanske fastlandet.

– Så hvis vi kunne få til gule

eggeplommer på Zanzibar, ville pengene bli igjen lokalt.

Gullegget

Bruseth kjøpte tre høner. Tidligere hadde han aldri drevet med hverken høner eller egg. Nå eksperimenterte han med ulike typer fôr. Etter kort tid kom det første gule egget.

150 høner senere var det på tide å ta prosjektet et steg videre. Tilbake i Norge, ble Bruseth stående og glo på en reklameplakat i matbutikken: Sunnmørsegg med ekstra gule eggeplommer, sto det.

Bruseth sporet opp telefonnummeret til mannen bak, eggebonde Rune Haram.

– Han spurte om jeg ville være med på mitt livs eventyr til Zanzibar, sier Haram og ler når han tenker på den første samtalen.

– Jeg svarte umiddelbart JA! John ble litt paff.

– Hvorfor sa du ja?

– Det hadde vel du også gjort om noen ringte og inviterte på eventyr. Det skjer jo ikke hver dag.

Løsningen lå i foret

Haram hadde aldri vært i Afrika, men han hadde vært styremedlem i opplysningskontoret for egg og hvitt kjøtt. Dessuten var han andre generasjons eggebonde. Hjemme på familiegården på Haramsøy nord for Ålesund trippet 7.500 verpehøns.

^ John John Bruseth hadde han aldri drevet hverken med høner eller egg, før han bestemte seg for å endre eggmarkedet fra import til lokalproduksjon på Zanzibar

FOTO: PRIVAT

Men fra Norge til Zanzibar er det en avstand på nesten 8.000 kilometer. Å komme dit var et kultursjokk. Levekårsforskjellene var enorme. På markedet sto eggebrettene stablet ute i stekende sol.

– Jeg så med en gang at her var det mye som måtte gjøres. Og det handlet ikke bare om eggeplommene, men kvaliteten på eggene og matvaresikkerhet.

Hemmeligheten bak fargene til plommene ligger i foret.

– Mais er mye brukt til for til høner. På Zanzibar og i store deler

av Afrika har de hvit mais. Den gjør at eggeplommen blir veldig hvit, nesten like hvit som eggehviten.

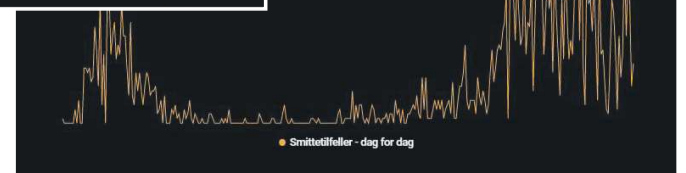
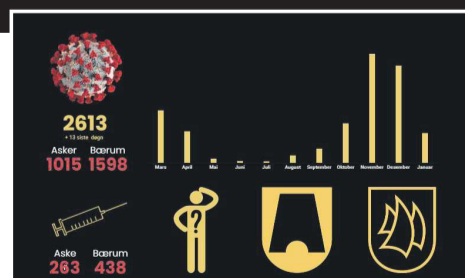
12.000 høner

De neste fire årene gikk med til planlegging og til å stange hodet i et tilsynelatende ugjennomtregelig byråkrati. Så løsnet det plutselig. Høsten 2020 fikk Bruseth og Haram kjøpt tomt direkte fra myndighetene.

Kort tid senere sto det første kyllingfjøset ferdig med en kapasitet

Følg koronautviklingen i Asker og Bærum på **budstikka.no**

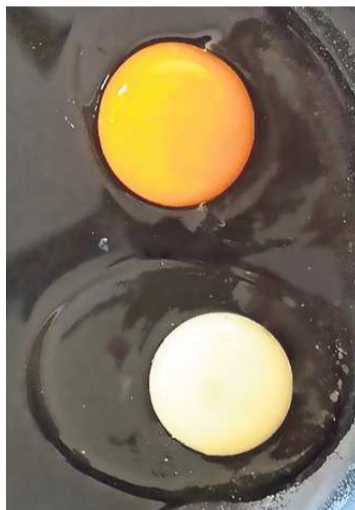
Du kan sjekke hva som er de lokale koronatiltakene og se hvor mange som er vaksinert så langt.

– Jeg er bare musiker og en eventyrer, men alt er mulig bare man har lyst, mener John John Bruseth fra Fornebu.

FOTO: KARL BRAANAAS

▲ Hvit mais som hønsefor gjorde at hønene på Zanzibar la egg med hvite plommer.

FOTO: JOHN JOHN BRUSETH

▲ Eggløsning. En eggebonde fra Sunnmøre og en musiker fra Bærum slo seg sammen og sørget for gul eggerøre på Zanzibar.

FOTO: JOHN JOHN BRUSETH

tet på nærmere 12.000 fugler. I november var den første kyllingen på plass. I månedskiftet mars-april er det klart for de første eggene.

På plass er også kjølelager til oppbevaring av egg, og en kjølebil som kan frakte eggene ut til kundene. Produksjonen skal i første rekke gå til turistindustrien og hoteller. Haram anslår at de vil dekke rundt 6–7 prosent av markedet når produksjonen går for fullt. Per i dag er syv personer

ansatt på anlegget, og staben vil økes til 20 når anlegget er i full drift.

Driften er organisert som et aksjeselskap og et eventuelt overskudd skal gå til å finansiere småskala produksjon.

– I dag har vi kapasitet til 12.000 høner – tanken er at vi om noen år skal ha 12.000 til, men da som små enheter som kvinner eller ungdom drifter, sier Haram.

– Først får de låne hønsehuset, fem høner og en hane. Når de har

fått kyllinger får vi tilbake to høner som vi gir videre til andre. Det er litt som et pyramidespill, sier Bruseth.

Nå har Bruseth startet flere nye prosjekter på øya. Det ene skal introdusere jentefotball på øya, det andre skal bedre levekårene for de eldre.

– Jeg er bare en musiker og en eventyrer, men alt er mulig bare man har lyst.

■ kth@budstikka.no

▲ Bergans i Asker er nominert til DOGA Hedersmerket for denne cellulosebaserte ryggsekken. FOTO: HANS KRISTIAN KROGH-HANSEN

Ryggsekk fra Asker nominert til hederspris

En 100 prosent resirkulær ryggsekk fra Asker kan vinne en høythengende hederspris.

Økonomi og næringsliv

■ Morten Gisle Johnsen

Bergans origamiinspirerte ryggsekk av cellulose er nominert til DOGA Hedersmerket, som skal deles ut av den statlige stiftelsen Design og arkitektur Norge.

Asker-bedriften er en av 11 nominerte som venter spent på hvem som blir kalt opp på scenen til programleder Jenny Skavlan under den direkte-sendte prisseremonien torsdag. Blant konkurrentene finner vi Deichman Bjørvika, Byantikvaren i Bergen og Kolonial.no.

Klær av trær

Bergans of Norway er en av stadig flere tekstilprodusenter som jobber langsiktig med å redusere klimaavtrykket. Sammen med den finske fiberprodusenten Spinnova har de startet innovasjonsprosjektet «The Collection of Tomorrow». Sekken future.labs. 05. A er det første av foreløpig tre produkter som er kommet ut av dette samarbeidet.

Så kom lanseringen av verdens første resirkulerbare turanorakk av cellulose – altså klær laget av trær, slik Budstikka skrev om i februar.

Materialene er basert på ansvarlig produsert trevirke, utviklet av Spinnova og Bergans. Teknologien og prosessen er helt fri for skadelige kjemikalier, med vann som eneste avfallsprodukt. Når sek-

▲ Bergans bærekraftsansvarlig Yngvill Ofstad og merkevaredirektør Ronny Hammer ikledd Asker-bedriftens resirkulerbare turanorakk av cellulose.

FOTO: KARL BRAANAAS

ken er utslitt kan kunden sende den inn til resirkulering, og motta et nytt produkt i retur. I motsetning til mange andre materialer har det innovative tekstilet den egenskapen at det blir sterkere gjennom resirkulering.

– Ny standard?

DOGA-sjef Tor Inge Hjemdal forteller at årets nominerte er forbilder som viser hvordan design- og arkitekturfagene skaper viktige verdier og bidrar til å løse store og sammensatte utfordringer.

– Med «The Collection of Tomorrow» og future.labs. 05. A retter Bergans søkelyset på den enorme klimabelastningen som tekstilindustrien står for. Gjennom samarbeid og eksperimentering har de klart å skape et fullstendig sirkulært produkt, som kan være med på å sette en ny standard. Her er det mye å lære for hele tekstilbransjen, sier Hjemdal.

■ mgj@budstikka.no

LIER KOMMUNE

Sentralt beliggende på Østlandet, mellom Asker og Drammen, finner du grønne Lier med 27 000 innbyggere. Vi er en innovativ og fremoverlent kommune med mange spennende utviklingsprosjekter. Utviklingen av Fjordbyen – Norges største byutviklingsprosjekt – kan gi Lier kommune 16.000 nye innbyggere og ei strandlinje som igjen blir tilgjengelig.

Les mer på:
www.lier.kommune.no

Lier kommune

KOMMUNALSJEF FOR ØKONOMI OG VIRKSOMHETSSTYRING

VIL DU VÆRE EN BIDRAGSYTER I DEN HELHETLIGE UTVIKLINGEN AV LIER ?

Stillingen er en viktig støttespiller for kommunedirektør, politisk ledelse og øvrige kommunalsjefer. Kommunalsjefen skal legge til rette for god økonomi- og virksomhetsstyring og økonomisk forvaltning i Lier kommune. Du har svært god økonomiforståelse, kan vise til gode resultater som leder og evner å gjøre økonomiske problemstillinger forståelige både overfor politikerne og administrasjon. Du har erfaring fra kommune og trives i samspillet mellom politikk og administrasjon.

Full utlysningstekst finner du på www.habberstad.no

Habberstad

KONTAKT OSS

INTERESSERTE KAN TA KONFIDENSIELL OG UFORPLIKTENDE KONTAKT MED VÅR RÅDGIVER I HABBERSTAD, MARIT MELLE, TLF. 905 46 532.

SØKNAD REGISTRERES VIA
WWW.HABBERSTAD.NO
SENEST 21.03.2021